

JOHN P. DRUMMER

**A TRIANON-
DILEMMA**

A bestseller Trianon-küldetés folytatása

PROLÓGUS

Gyönyörű, tiszta éjszaka volt. A telihold ragyogó fénye ezüstként ömlött szét az Adriai-tenger vizének színén, vibráló csillámmá töredezve a könnyű tengeri szél keltette fodrokon. A partvidék mentén végighúzódó hegység meredek, fehér mészkőoldalai, szirtjei szinte világítottak az erős holdfényben.

Zdenko imádta az ilyen éjszakákat. Tengeri halászként, aki napról napra keresi meg a betevő falatot, nem volt könnyű sora – mire leszállt az est, az egész napi robot után rendszerint kimerülten, éhesen tért haza nyári hajlékába. A hegyoldalban álló rozzant viskó sovány lakhatást kínált a horvát halásznak, ám a magaslatról a tengerre nyíló kilátás olyan káprázatos panorámát nyújtott, amit Zdenko soha nem tudott megunni.

Bármilyen fáradt volt is, ezen az estén is kiült hát a kunyhójától nem messze eső sziklaperemre, hogy a kilátásban gyönyörködjék kicsit. A holdfényben is lenyűgöző látvány megnyugtatóan hatott a halász lelkivilágára. Elégedetten rágsálya a szárított halat és a darab savanyú kenyeret, ami aznap estére késői vacsorául kijutott neki.

Mivel élete huszonnyolc évének zömét a tenger mellett élte le, az Adria folyamatos, halk zúgása oly természetes alapzaj volt számára, amit szinte meg sem hallott már. Talán ezért is tűnt fel neki hamar, amikor füleit a tenger zúgásába keveredő távoli, halk morajlás ütötte meg. Gyanakodva forgatta fejét, a hang forrása után kutatva.

Ám a lassan erősödő, furcsa és idegen zaj forrása nem mutatkozott addig, míg a morajlás már jól kivehetően nem visszhangzott a hegyoldal sziklái között. Ahogy a halász az eget fürkészte, váratlanul nagy, sötét tárgy bukkant elő a hegyek takarásából, amely lassan repült az ormok fölött.

Zdenko ijedtében összerándult, mintha áramütés érte volna. Felpattant, és a döbbenettől tágra nyílt szemmel követte a holdfényben úszó, sötét tárgy mozgását a fekete égbolton. Kisvártatva a

rejtélyes dolog lassított, és a halásztól szűk kilométernyire lassan leereszkedett a hegyhát fái mögé.

Egy perc múlva a hajtómű és a rotorlapátok leálltak. Csend borult a környékre az augusztus végi éjszakában.

A pilótafülke ajtaja kinyílt, és Császár Géza őrnagy lemászott a helikopter oldalán a földre. Ahogy a lába talajt ért, az operátorfülke is felnyílt, és Erdős Flórián főhadnagy is kimászott a Mi-24-esből. Fegyverrel a kezükben óvatosan körbejártak. De nem volt okuk az aggodalomra – egyedül voltak a lejtős tisztáson.

– Na jó, szedjük elő és rakjuk fel a tömlőket – törte meg a csendet Császár őrnagy. Eltette a pisztolyát, a deszanttér ajtajához lépett, és kinyitotta. Erdős kelleetlenül követte őt.

A takarosan összehajtott, rugalmas műanyag tömlőket a deszanttérből a földre ráncigálták, hogy kihajtogassák és elrendezzék őket. Ennek végeztével az őrnagy előbányászta a gépi pumpát, és nekiláttak, hogy felfújják a tömlőket.

Közel tíz percbe telt, mire a hosszúkás, szürke ballonok mind kövérre fújva álltak a fűvön. A katonák megfogták az egyiket, a helikopterhez vitték, és rögzítették a gép hasára hegesztett kapcsokhoz. Ugyanígy tettek a másik hárommal is. Végül Császár körbejárt, és mindegyiket egyenként megrángatta. Az összes tömlő stabilan kapaszkodott a helikopteren.

Álltak, és bámulták az úszóalkalmatossággá alakított Mi-24-est. Nehezen akaródzott továbblépniük. Végül újra az őrnagy mozdult.

– Na menjünk – mondta kurtán.

Mindketten visszaszálltak a helikopterbe, a fülkeajtók bezárultak. Császár indította a segédhajtóműveket. Néhány perc múlva a Mi-24-es elemelkedett a földről – ezúttal utoljára.

Az őrnagy lassan, a fák fölött vezette a kivilágítatlan gépet. Szerencséjükre az erős holdfény lehetővé tette a vizuális tájékozódást – máskülönben csak a műszerekre hagyatkozhattak volna. Azt nem

tudta, a késő éjjel ellenére vajon hányan tanúi a helikopter jelenlétének, de mivel ezzel úgysem tehettek semmit, inkább nem is gondolt rá.

A Mi-24-es a hegy lejtőjével párhuzamosan ereszkedett a tenger felé, és hamarosan elérte a partvonalat. Onnantól ötven méter magasan repültek tovább a nyílt víz felé.

Négy-ötszáz méterre a parttól az őrnagy úgy vélte, már eléggé eltávolodtak, és a víz elég mély lesz ahhoz, hogy a helikoptert senki ne kereshesse végső nyughelyén. Lelassított, majd megfűggeszkedett a víz fölött, és amilyen puhán csak tudta, a gépet ráeresztette a víz felszínére.

A helikopter finom himbálózásától különös érzés fogta el, miközben várta, hogy a hajtóművek teljesen leálljanak. Megszokta, hogy ilyenkor a gép már nem moccan. Mintha most, amikor a helikopter alászállni készült a hullámsírba, ez a stabilnak tudott dolog is megszűnni látszott volna.

Amikor minden elcsendesült, felnyitotta a fülke ajtaját. Még egyszer végignézett a helikopter műszerein, és hirtelen eszébe ötlött, mennyi élményt, mennyi kalandot élt meg pilótaként ebben a fülkében. Először a kiképzés, aztán a gyakorlatok és éleslövészetek – az eltelt évek alatt a műszerek szinte a kezéhez nőttek. És minden gyakorlat tetejében ott volt a nagy bevetés, a mohácsi csata, melyet fényes győzelemre vittek.

Felemelkedett, hogy kimásszon a pilótafülkéből. Stabil talaj híján a művelet ez alkalommal nem volt egyszerű, de Császár őrnagy akrobatikus ügyességgel mászott végig a gép oldalán, hogy kinyissa a deszanttér ajtaját. Néhány próbálkozás után sikerült is neki. Bemászott a helikopter belső terébe. Erdős követte.

A deszanttérben állva együtt fogták meg a gumicsónakot, és dobták ki a vízre. A csónak sziszegve kezdte felfújni magát; fél percen belül feszesre fújódva ringatózott a vízen, a helikopter mellett. A katonák óvatosan dobálták át személyes holmijaikat a helikopterből a kétszemélyes csónakba. Amikor ezzel végeztek, mindketten átszálltak. Császár finoman elrúgta a csónakot a géptől.

Aztán csak álltak, és a holdfényben a Mi-24-est bámulták. Végignézték a masszív testen, a pilótafülkék üvegén, a hajtóművek kiömlőnyílásain, a szárnyon, amelyen még mindig ott függtek a csatában kiürült rakétakonténerek. Tekintetük végigsimította az ablakokat és a farokrotort, és elidőzött a gép oldalára festett feliratokon. Mindketten tudták, hogy most látnak utoljára helikoptert.

Az őrnagy sóhajtott, és lassan előhúzta a pisztolyát. Aztán szótlanul Erdősre nézett. A főhadnagy kényszeredetten vette kézbe a saját fegyverét.

– Nem muszáj megtennünk – szólt Erdős erőtlenül. – Elrejtethjük valahol. Álcázhatjuk. Nem kell, hogy lássák, és nem kell, hogy használjuk. Nem muszáj megtennünk...

Császár együttértett bajtársával. De tudta, hogy kettejük közül neki kell erősebbnek lennie.

– Nem fog menni, Flóri, te is tudod. És használni úgysem tudánk kerozin nélkül. Végignéznéd, ahogy lassan szétrágja a rozsdá valahol? Én nem. Inkább enyészsen el méltósággal.

Erdős leverten állt a csónakban, és nem szólt.

– Essünk túl rajta – mondta aztán Császár. Leguggolt a csónakban, úgy nyújtotta előre fegyverét, hogy a megfelelően lapos szögből egy lövéssel mindkét elülső tömlőt átlóhesse. Erdős a csónak másik végében ugyanígy tett, és a két hátsót vette célba.

Az őrnagy szinte fizikai kint érzett, ahogy a pisztolyt kibiztosította. Amikor a mohácsi csata előtt kiderült, hogy a visszafelé útra tartogatott időgépük elpusztult, fájdalmasan érintette őket a tudat, hogy saját jelenükbe nem térhetnek vissza többé. Most legalább ennyire fájdalmas volt, hogy saját világuk utolsó igazán fontos darabjától is meg kell válniuk.

– Most – mondta Császár.

Egyszerre sütötték el pisztolyaikat. A lövések dördülését messzire vitte a víz.

A tömlőkből hangosan sziszegve süvített ki a levegő. A sziszegés hamarosan bugyborékolásra váltott, és a helikopter hasa a vízre feküdt. Miközben a gép lassan oldalra dőlt, a deszanttér nyitva hagyott ajtaján áramlani kezdett befelé a tengervíz. A két katona felállt a csónakban, és gyászos arccal, tehetetlenül nézték, ahogy helikopterüket lassacskán elnyeli a tenger.

Az őrnagy tisztelgésre emelte jobb kezét. Erdős szeme sarkából könnycsepp gördült alá.

Ahogy süllyedt, úgy kebelezte be egyre mohóbban a víz a helikoptert. A deszanttér tetejében összegyűlő levegő miatt a süllyedés lelassult kicsit; a hajtómű kiömlőnyílásai még inogtak egy keveset a víz felett, aztán a gép belsejéből kibugyogó maradék levegő ismét utat engedett az elmúlásnak. A kiömlőnyílásokba befolyt a tenger, és hamarosan már csak a rotor és lapátjai meredtek a víz fölé. A lapátok egyenként a hullámokra feküdtek, majd néhány másodperccel később ők is megadták magukat, és a helikoptert végleg elnyelte a sötét víz.

Császár és Erdős elszorult torokkal álltak a csónakban, és nézték a merülés keltette örvényeket és a még mindig felszínre törő buborékokat ott, ahol az imént még a helikopter állt. Az őrnagy hallotta társa el-elcsukló hangját, de ránézni nem mert.

Jó néhány percbe telt, mire a tenger elsimult. Akkor fogták az evezőket, és szótlánul evezni kezdtek a part felé.

Zdenko, aki kevéssel korábban lélekszakadva rohant lefelé a hegyoldalon, hogy lássa, mi történik az ismeretlen repülő tárggyal – és aki a magaslatról szemtanúja volt, hogy a gép leszáll a vízre, sőt annak is, hogy emberek szálltak ki belőle –, most egy partközélen álló vaskos fa törzse mögül leste, ahogy a két katona lassan partot ér.

Erdős és Császár kihúzták a gumicsónakot a vízből, kötelét egy kőhöz rögzítették, majd holmijaikkal felmálházva felfelé indultak a partról. Tizenöt méterrel feljebb, egy laposabb, gyéren füves területen megállapodtak.

– Itt jó lesz – jelentette ki Császár, és zsákját válláról a földre dobta. – Állítsuk fel a sátrat, és aludjunk valamennyit. Reggel majd veszünk két lovat, és irány hazafelé.

Mindketten azzal a reménnyel bújtak be a hálósákba, hogy az álom talán enyhülést hoz a veszteség okozta nyomorúságukra.

Amikor korán reggel, még munkába állás előtt Zdenko visszalopakodott a helyszínre, a két férfinak és holmijuknak hűlt helye volt már. A halász csalódottan rugdosta lábbelijével a fűcsomókat és a durva homokot, hátha talál valamit a különös idegenek után.

– Ti hallottátok-e a zajt az éjjel? – kérdezte fél órával később halásztársait, miközben a parton a hálókat készítették elő az aznapi halászathoz.

– Én hallottam! – élénkült meg Luka, egy alig húszéves halászfíú.
– De ördög tudja, mi volt az!

– Én is hallottam – intett harmadik társuk, Vid a háló túloldaláról.

– Én láttam is – jelentette ki Zdenko eltökélten. Minden fej felé fordult.

– Ültem a hegyoldalban, a kunyhómnál – kezdte izgatottan a férfi.
– Egyszer csak felbukkant a hegyek mögül. Nagy volt és sötét, és repült az égen! Mint hatalmas, éji madár!

A többi halász kétkedve vonta össze a szemöldökét.

– Úgy volt, ha mondom! – bizonygatta Zdenko. – Leszállt a hegyen. Aztán felszállt megint, repült egyenesen a tengernek. És most jön a legkülönösebb. – A halászok feszülten figyelték. – A nagy madár reászállt a vízre, s két ember mászott elő belőle!

Egy negyedik halász, Borna hitetlenül kacagott fel. De Zdenko folytatta.

– Aztán fegyverrel lőttek, a hangja legalábbis olyan volt. S a nagy sötét madár alámerült a tengerbe. Elűnt a víz alatt.

A halászok mostanra mind megálltak a munkában, és fürkészve figyelték Zdenko mondókáját.

– Eztán egy csónakban partra eveztek. Addigra én is ott voltam a parton. Fekhelyet készítettek éjjelre, de korán reggelre már nem voltak ott. – Csalódott képet vágott.

A többiek hitték is, nem is, amit mondott.

– Hiszen ha a madár a víz alá merült, megtalálhatjuk – mondta Vid.

– Nem fogjuk – rázta a fejét Zdenko. – Kint voltak a nyílt tengeren, ahol mély a víz.

– Hát bizony, ha nincs meg se a madár, se a két ember, hogyan higgyük a mondókádat? – kérdezte most Vid, kis mosollyal a szája sarkában.

– Én csak mondom, mit láttam – ragaszkodott Zdenko az igazához. – Ez történt, nem lóditok semmit. Talán más is van, ki látta.

– Álmodtad – vélte Luka. – Aludtál, hallottad a zajt, s hozzáálmodtad a madarat.

– És akkor mit mondasz, mi keltette a nagy zajt? – vágott vissza Zdenko sértődötten. – Talán te meg tudod mondani? Én meg, mert láttam!

A halászok fejcsóválva tértek vissza a munkához. De a történet a sötét éji madárról nem hagyta őket nyugodni még jó darabig.

ELSŐ FEJEZET

Buda

1.

„1526. november 14. Egyre hidegebb az idő, előző éjjel talán fagyott is. Nincs már túl sok keresnivalóm a csatatéren, ha a talaj lefagy, akkor meg főleg nem lesz. Így is elég lesz magammal cipelni az eddig összegyűlt anyagot.

Ma megint a ruméliai tábor területét kutattam. Néhány kisebb szerszám, pár érme és egy kicsorbult tőr a mai eredmény. Az értékesebb holmikat a csata után a magyar tábor szolgálói összeszedték, ami meg ottmaradt, azt a környékeliek gyűjtögették be az elmúlt két hónapban, így nekem nem sokat hagytak. Két hete egy helybéli paraszttól szereztem be egy jó állapotú török övcsatot. Egy kifogyott golyóstollat adtam érte cserébe. Különös látvány, hogy a mohácsiak közül sokan az elesett török katonák holmijait hordják; nem egyszer látok török csizmákat, öveket, köpenyeket rajtuk, egy alkalommal egyikük török fejfedőben pávázott a helyi vásárban.

Lassan ideje szednem a sátorfámat, és a többiek után indulnom. A pénzem is fogytán van már. Úgy néztem, nagyjából hetente indul szekér Budára. Az egyikre felkéredzkedem. Sajnos a többieket nem tudom előre értesíteni az érkezésemről, de remélem, a várban vagy a környékén megtalálom őket.”

Dr. Szalay Endre történész kinézett az ablakon, és gondolkodott, írjon-e még valamit. Mivel más fontos nem jutott eszébe, letette a tollat a naplóként használt, spirálozott jegyzetfüzet mellé.

Odakint erősen alkonyodott. A történész fázott kicsit, odalépett hát a tűzhelyhez, és néhány nagyobb fadarabot dobott a lassan parázssá

omló, égő hasábokra. Egy perc múlva a tűz újult erővel lobbant fel. Szalay jólesően melengette fölötte a kezét.

A győztes mohácsi csata után öt nappal, szeptember elején a király serege felkerekedett Mohácsról, és visszaindult Budára. Indultak volna hamarabb is, de Tomori Pál megígérte, hogy bevárják Császárt és Erdőst, és állta is a szavát. Amikor a két katona lóháton megérkezett az Adriáról, a sereg készülődni kezdett, és másnap reggel útnak indultak. A történész úgy döntött, marad még: kevés izgalmasabbat tudott elképzelni, mint közvetlenül a csata után kutatni a csatateret. Nem is bánta meg. Az elmúlt bő két hónapban rengeteg jegyzetet és számos fotót készített (ameddig a fényképezőgép akkumulátora le nem merült), illetve nem kevés tárgyi anyagot gyűjtött be, fejben tartva azért a korlátozott kapacitást is, hiszen mindezt magával kellett cipelnie, ha egyszer Mohácsról odébbáll. Büszkén gondolt rá, micsoda kiváló tanulmányt írhatna ez irányú kutatásaiból, ha lenne hol megjelentetni. És bár nyilvánvalóan nem volt hol, azért eldöntötte, hogy alkalomadtán a tanulmányt megírja – ha az asztalfióknak, hát annak.

Tomoritól szerencsére kapott annyi pénzt, amennyi fedezte mohácsi tartózkodásának költségeit, így nem kellett munkát vállalnia a megélhetéséért. Túl sok munkalehetőség persze nem is lett volna novemberben. Kapott viszont Mohács határában egy házikót, ahol ellakhatott, és bár senki nem kérte rá, gyakran segített szomszédainak kisebb munkákban. Így a környékbeliek hamar megbarátkoztak a különös beszédű, furcsa öltözetű idegennel.

Ám pénze lassan elfogyott, és oka is egyre kevesebb volt a további maradásra. Így hát egy ideje fontolgatta már a távozást. Úgy gondolta, ennek egy-két héten belül eljön az ideje.

Kiment a házból, a kútból vizet húzott, és egy nagy edényben felrakta melegedni egy esti mosakodáshoz.

2.

Hevesi Zsolt érezte, hogy tenyere izzad a dárda markolatán. Ideges volt, és ez kifejezetten zavarta, legfőképp azért, mert nehezen tudott úrrá lenni rajta. Ez idáig kétszer ütötték ki a nyeregből, és ez fölöttébb bosszantotta. Összeszűkült szemmel koncentrált, hogy újra felmérje ellenfele gyenge pontját.

Posztónadrágja fölött egyszerű bőr mellvértet viselt, ahogyan ellenfele is, hogy a sérüléstől védjék egymást. Saját katonai ruházatát, társaihoz hasonlóan, már régen elcsomagolta – talán abban a reményben, hogy egyszer még szüksége lesz rá –, és maga is a király huszárjainak hétköznapi ruháját viselte, így öltözete alapján külső szemlélő nem mondta volna meg róla, hogy Hevesi közel ötszáz évvel később született. Csupán ha megszólalt, beszéde árulkodott arról, hogy a férfi egy egészen más kor szülötte.

Megmarkolta a dárdaként szolgáló hosszú farudat, kissé előredőlt a nyeregben, és a jelre megsarkantyúzta a lovát. A pej kanca vágatva indult meg a velük szemben robogó sárga ló s lovasa felé. A lódobogásba a kétoldalt álló huszárok jókedvű szurkolásának hangjai vegyültek.

Ahogy közeledtek egymás felé, Hevesi még jobban előredőlt, és combjaival erősen megszorította lova oldalát. Meredten nézte a közeledő dárdát. Amikor úgy érezte, eljött a megfelelő pillanat, saját rúdjaival előredőfött, ugyanakkor próbált kitérni támadója dárdája elől. Ám ellenfele ügyesebb volt: elhajolt Hevesi fegyverének útjából, s Hevesi megérezte a tompa szúrást a mellkasán – aznap már harmadszor. Hiába szorította lábaival lova oldalát, krumpliszsákként puffant a földön. A kanca, érezvén, hogy lovasa elmaradt valahol, néhány lépéssel később lefékezett, és zavartan nézett körbe.

A törzsőrmester mérgelődve állt fel. Halkan káromkodva leporolta a ruháját. Ellenfelére nézett; a huszár kaján vidámsággal figyelte őt lova hátáról.

– Mi leszen, Solt uram? – szólt neki vidáman. – Hát nem bírsz el vélem?

A huszároknak nemigen állt szájra a Zsolt, ezért inkább annak régi változatán szólították őt.

Hevesi a fogát vicsorgatta. Megkereste dárdáját, aztán a lovához lépett, és visszaült a hátára.

– Ismét! – kiáltott oda a másiknak. Ellenfele bólított, és megfordulva visszaléptetett a saját kiinduló pozíciójához.

Hevesi szintén a helyére állt. Dárdáját előrszegezte, és megint azt mérlegelte, hogyan lehetne ügyesebb a király katonájánál.

– Adj neki, Zsolt! – kiáltott oda a pálya széléről Császár őrnagy. – Ne hagyj már, hogy ez a díshuszárvigye el a pálmát!

Hevesi mélyet sóhajtott. Ellenfelére nézett, aki magabiztosan állt vele szemben, nagyjából ötven méterre. Érezte, hogy eluralkodik rajta a csüggedés; a vesztes fél minden-mindegy érzése. De nem akarta annyiban hagyni.

– Gyerünk, Zsolt! – kiáltott oda Erdős is. – Te vagy a bercsényis elit katona! Mutasd meg neki!

Hevesi megrázta magát, és döntött. Nem fogja hagyni, hogy a másik a maradék önbecsülését is a földbe döngölje. Egyre jobban felszívta magát; végül már dühös elszántsággal fújtatott maga elé.

Felhangzott a jel, és a lovasok ismét megindultak egymás felé. Ellenfele könnyedén, magabiztosan markolta a dárdát s a kantárt; Hevesi mindenre elszánva, a feladatra koncentrálnak készült a megütkezésre. Még húsz méter választotta el őket egymástól, és a távolság pillanatról pillanatra fogyott. A két ló vágatva robogott az ütközési pont felé. Ismét felhangzott a körben álló huszárok nagyhangú, vidám biztatása.

Egyszerre észrevette magában a fojtogató feszültséget. Egy pillanatra rácsodálkozott, hogyan fordulhat ennyire görcsbe teste és lelke egyaránt; és ahogy ezt felismerte, úgy enyhült rögtön a feszült görcs tagjaiban. A hirtelen megkönnyebbüléstől szinte felnevetett.

Egyszerre előtötte a jókedv és a harci szellem, amit fölöttébb kedvelt.

Mintha az idő is lelassult volna így. Hevesi látta a szemben vágózó ló szája sarkában fröccsenő nyálat, ellenfelének sisakja alól kilógó s az ellenszélben úszó hajfürtjeit, dárdájának fenyegetve közeledő végét, mely egyenesen őt vette célba. Jóleső izgalom hullámozott át rajta. Elmosolyodott.

A huszár dárdája épp a megfelelő pillanatban, pont a megfelelő szögben mozdult, hogy Hevesit vértjénél fogva kitaszítsa a nyeregből. Ám ez alkalommal ő volt a gyorsabb. Hátradőlt és oldalt fordult a nyeregben, épp annyira, hogy a dárda súrlódva csússzon le vértjéről; ugyanekkor saját dárdáját, minden erejét beleadva, ellenfele felé dőfte.

Nem tudni, ki lepődött meg jobban: a törzsőrmester vagy ellenfele, amikor a huszár egyensúlyát elvesztve kibillent a nyeregből, lefordult a lováról, és nagyot puffant a porban. Császár és Erdős karjaikat lengetve győzedelmesen kiáltottak a partvonalról, csakúgy, mint néhány más katona is, akikkel Hevesi mostanra jó barátságot ápolt. A huszár felült, és zavartan nézett körbe.

Hevesi diadalmas arccal lépett földön ülő ellenfeléhez, és a kezét nyújtotta. A huszár elfogadta azt, és Hevesi talpra rántotta.

– Szép volt – ismerte el a huszár. Mosolyogva, katonásan ráztak kezét.

Ilyesfajta spontán lovagi tornára időről időre sor került a király katonái körében, főleg olyankor, amikor se harc, se komolyabb erőpróba nem volt a láthatáron, és a katonák kedvet éreztek, hogy ébren tartsák harci szellemüket és edzésben a testüket. Mindazonáltal Hevesi, Császár és Erdős nem azonnal és nem egykönnyen kerültek be a huszárok bizalmi körébe.

A Mohácsról hazainduló sereghez csapódó három idegen harcost bár jókora tisztelet övezte a katonák részéről, ugyanez némiképp el is szigetelte őket tőlük. A huszárok nemigen tudtak mit kezdeni a három rejtélyes idegennel, akik számukra felfoghatatlan módon

avatkoztak bele a mohácsi csata kimenetelébe. Megszólítani alig merték őket, rendszerint inkább távolabbról bámulták meg a három különös ruházatú és furcsa beszédű szerzetet, akiknek jelenléte oly idegenként hatott köreikben. A három időutazó sem erőltette különösebben a barátkozást, mindhárman zavarban voltak kissé a számukra szokatlan társaságban. Buda felé poroszkálva azért a helyzet lassacskán enyhült; elsőként Valkai András kapitány merészelt szóba elegyedni velük, hiszen a kapitány résztvevője volt a csatát megelőző estén, Tomori sátrában folytatott sorsdöntő tanácskozásnak. Látva, hogy az idegenek nem harapnak, lassan mások is felbátorodtak, és ha csak egy-egy biztató szóval vagy élccel is, de egyre többen kezdeményeztek társalgást velük.

A magyar seregek fővezére, Tomori Pál a maga részéről nagyon is kitüntetett figyelemmel kezelte őket. Tökéletesen tisztában volt vele, milyen szerepe volt az idegen katonáknak a csata alakulásában, és utólag bárhányszor gondolta is végig a csata lefolyását, előbb-utóbb mindig arra jutott, hogy nélkülük bizony jó eséllyel veszítettek volna – éppen ahogy a csata előestéjén megjósolták neki. Ezt azonban nem hangoztatta sem a három idegen, sem a saját katonái előtt, leginkább azért, hogy seregének harci kedvét és önbizalmát ezzel le ne rombolja. Ez ugyanakkor magában hordta annak lehetőségét, hogy saját katonái a látszólag könnyű győzelemtől elbázzák magukat – azzal együtt is, hogy mind látták, milyen pusztítást vitt véghez a két helikopter az oszmán seregben. De hát tudta jól, hogy működnek a katonák, és az idő hogyan nagyítja és torzítja utólag az események valós menetét.

Budára érve a sereg zsoldos csapatai továbbálltak – ki-ki a saját állomáshelyére vagy országába –, a király katonái pedig elfoglalták szokásos lakhelyüket, elsősorban a királyi palotán kívül, a Várdomb polgárok lakta házaiban. Hevesit, Erdöst és Császárt is az egyik polgári házban szállásolták el, nem messze a királyi palotától; Tomori figyelmességét dicsérte, hogy a három katona a király istálló-mesterének tágas és kényelmes házában kapott kvártélyt. Erős tölgyfalépcső vezetett a ház tetőterébe, ahol két kisebb szobát elfoglalhattak: Császár és Erős telepedtek be az egyikbe, Hevesi a másikba. A szerény

berendezésű szobák kis tetőablakai remek kilátást nyújtottak a Vár utcáin zajló életre, a jövő-menő polgárookra és kereskedőkre, az utcákon poroszkáló lovasokra és szekerekre. Az első napokban Hevesi hosszasan álldogált az ablakban, és elbűvölve nézte a látványt. Aztán múltak a hetek, és ők mindjobban hozzászoktak új környezetükhöz.

Ahogy a király többi katonája békeidőben, úgy ők is munkát kaptak a Várban vagy a Vár körül; leggyakrabban a Fehérvári kapu őrzésére osztották be őket, cserébe a kosztért és a lakhatásért nem kellett fizetniük. Silbakolás¹ közben bőven akadt módjuk rá, hogy megbámulják a helyieket, hallgassák, hogyan beszélnek, magukba szívják a 16. századi Buda hangulatát. Úgy érezték, szükségük is van rá. Amikor pedig a kötelesség nem hívta őket, és egyéb tennivalójuk sem akadt, rendszerint hármasban nyakukba vették a környéket: a Várat, a környező dombokat és mezőket, a közeli kastélyokat, vagy a Duna-partot, amely még kiépítetlen parttal húzódott végig a Várdomb alatt. Volt mit fölfedezniük.

Így telt el számukra az 1526-os esztendő szeptembere, majd októbere is.

– No, Solt uram – csapott Hevesi vállára a huszár – csatlakoztok-e hozzánk az ivóban egy jó pofa sörre?

Azzal választ sem várva megfordult, és társaival együtt megindult a közelben álló kocsmá felé.

Hevesi, Császár és Erdős mosolyogva indultak utánuk.

[...]

1 örökös

A történész nem győzött ámulni, ahogy a szekér lassan zötykölődve közelített a budai Várdomb felé. Ahogy közeledtek, úgy rajzolódott ki szeme előtt a késő középkori vár mind több részlete – a várfalak, a tornyok, a középkori építészet remekművei, melyek büszkén magasodtak a Duna fölé. Izgatottan nyújtogatta nyakát a szekér hátuljából.

Úgy érezte, változatosság gyanánt rá is fér már egy kis izgalom. Közel egy hete indult útnak Mohácsról, egy kereskedő szekérére kéredezkedett fel némi pénzért cserébe, s bár a szekér fedett volt, a november végi ködös, hideg idő csípősen bújt be a szekér ponyvája alá. Más elfoglaltsága nem lévén, Szalay többnyire a szekéren felhalmozott holmik – köztük saját ládái és táskái – között gubbasztott, sapkáját és vastag kabátját fázósan húzva magára, legfeljebb néha dugta ki a fejét a ponyva alól a hosszú és lassú út során, hogy megbámulja a borongós hangulatú tájat vagy a településeket, melyeken áthaladtak.

Estéknként rendszerint szállást kerestek egy útba eső faluban vagy városban, s olyan is előfordult, hogy pajtában hajtották álmra fejüket, ő és a kereskedő, meg annak felesége. A szalmabálák nagy kényelmet nem nyújtottak, de legalább viszonylagos melegben tölthették az éjszakát. Másnap reggel aztán megint útnak indultak – zötyögve és komótosan, hiszen a szekér sebessége alig volt gyorsabb a gyalogtempónál. Szalay arra gondolt, mennyivel gyorsabban érne Mohácsról Budapestre az M6-os autópályán.

Így aztán a Budára érkezés kellőképp felvillanyozta. Az erőtlen délutáni napfény különös csillogást kölcsönzött a királyi vár épületeinek, s a történész máris kezdte számba venni, mi az, amit láthatott a Várból a 21. századi Budapestben is, és mit sodortak el addigra a történelem viharai.

Az ekhós szekér a Vár nyugati oldalán nyíló Fehérvári kapu irányába döcögött felfelé a dombon. A szekérút mellett a Vár polgárai jöttek-mentek, batyut cipelve, kiskocsit húzva, vagy csak úgy

magukban, esetleg párosával. A történész érdeklődve figyelte a 16. századi várnépet.

A jármű közeledett a kapuhoz, és Szalay a szekér elejéhez mászott, hogy jól lássa a masszív boltívet, a kapu védelmére épített kör alakú bástyát, és a kapu mögött feltáruuló várbelső. Ám alig hajtottak be a kapu alá, ismerős arcokat vélt felfedezni a bejárat két oldalán.

– Hé! – kiáltott meglepetésében, és karjával sűrűn integetni kezdett a kapuőr felé, akiben Hevesi törzsőrmestert vélte felfedezni. Hevesi egy pillanatig bámult rá, aztán az arca felderült.

– Endre! – kiáltotta vidáman, és visszaintegetett.

– Állj meg! – csapott Szalay a kereskedő vállára. Amaz egyébként is megálláshoz készült; lefékezte a lovakat, a szekér megállt a boltív alatt. A vámszedő lépett a szekérhez, hogy beszedje a kapuvámot. A kereskedő nehézkesen kászálódott le az üléséből.

A történész leugrott a kocsiról, és odasietett a szekérhez lépő Hevesihez. Nevetve ölelték meg egymást.

– Endre! – kiáltotta Császár őrnagy is, aki a kapu másik oldaláról lépett oda hozzájuk. A történész nevetett, és Császár hátát is meglapogatta. Aztán csak álltak, és mindhárman vigyorogva bámulták egymást.

– Megjöttem! – jelentette be Szalay mosolyogva. – Micsoda mázli! Fogalmam sem volt, hogy foglak megtalálni titeket! Erre már a kapuban belétek botlok!

Megint nevettek.

– Minden rendben? – veregette meg a történész vállát Császár. – Mennyi cuccod van?

– Minden oké – felelte Szalay. – A cuccaim fent vannak a szekéren. – A ponyva felé bökött. – De hova vigyük? Ti hol laktok? Itt a Várban?

– Na gyere, először is pakoljunk le – javasolta Hevesi. – Szerintem ellakhatsz te is a házban, ahová minket elszállásoltak. Aztán mesélj!

– Azt hiszem, mindannyiunknak lesz bőven mesélni valója – bólogatott a történész.

Végül aztán mégsem pakoltak le rögtön a szekérről; helyette rávették a kereskedőt, hogy járművével guruljon el a piactérig, ahonnan kevesebbet kell majd cipelniük a ládákat és dobozokat. Gyalogszerrel ballagtak a szekér után, közben Császár őrnagy kezdett rövid beszámolóba az elmúlt hónapokról.

A történész vett észre valamit az egyik fal tövében. Odasétált és felvette az apró tárgyat. Homlokráncolva vizsgálgatta kicsit, aztán vigyorogva lépett vissza a katonákhoz.

– Valamit elhagyatok – nyomta Hevesi kezébe a tárgyat.

A törzsőrmester megnézte. A tenyerében egy öngyújtó volt. A barna műanyagból öntött, szokványos tucatickk szinte újszerűnek látszott.

– Nem az enyém – mondta, és hüvelykujjával lenyomta a gyújtó gombját. A tűzkő sercent, és az öngyújtón sárga láng lobbant. – A tiéd, Géza? – nyújtotta Császár felé.

Az őrnagy nemet intett a fejével. Elvette a tűzszerszámot, és ő is kipróbálta. A gyújtó engedelmesen lobbantotta fel lángját.

Hevesi a fejét csóválta.

– Mondtam már, hogy ne hagyjunk ilyeneket szanaszét. – Visszavette az öngyújtót, és zsebre csúsztatta. – Nem kell még jobban felforgatnunk a történelem kerekét. Majd beszélék Flóriával.

A szekér megállt a piactéren. Odasétáltak, hogy lepakolják róla a történész holmiját.

5.

A ház ebédlőasztalát ülték körbe. Beköltözése után Szalay kiadós ebédet kapott, s miután a kapuőrök aznapra végeztek szolgálatukkal, és a történész Erdős főhadnaggyal is találkozott, valamint összeismerkedett szállásadójukkal, a királyi istállómeisterrel is, a késő délutánt beszélgetéssel töltötték. A történész nagy vonalakban beszámolt a mohácsi csatatéren végzett kutatásairól, próbálva az érdekesebb dolgokra szorítkozni. A katonák meséltek saját, Budára vezető útjukról, arról, hogyan illeszkedtek be apránként a király katonáinak közösségébe, meg arról, mivel töltötték az elmúlt mintegy két hónapot. S bár ezt az időszakot a történész és a katonák külön töltötték, egyvalamiben mind egyetértettek: saját koruk felgyorsult világához képest itt minden sokkal komótosabban zajlik.

Szalay ígéretet kapott, hogy a katonák protekcióját latba vetve lesz alkalma szétnézni nemcsak a Vár polgári részén, de a királyi palotának fenntartott déli területen is. A lehetőség, hogy közelről vizsgálhatja meg a 16. századi palotát, a történészt egészen felvillanyozta.

– Figyelj csak, Flóri – jutott eszébe Hevesinek –, valamit elhagytál. – Azzal a zsebébe nyúlt, és az asztalra tette a barna öngyújtót. Erdős csodálkozva vette kézbe. – Megegyeztünk, hogy a saját 21. századi cuccainkat ne hagyjuk szanaszét – tette hozzá a törzsőrmester.

Erdős értetlenül rázta a fejét.

– Nem az enyém – mondta. – Most látom először. – Megforgatta az öngyújtót az ujjai közt, aztán felkattintotta rajta a lángot.

Hevesi rosszállóan ráncolta a homlokát.

– Akkor kié? Az enyém sem, és Gézáé sem. Endre csak most érkezett. Kizárásos alapon a tiéd kell, hogy legyen.

– Mondom, hogy nem az enyém – felelte Erdős ingerülten. – Különb is, én alig cigizek. Te többet szívsz. Vagy legalábbis szívál, amíg volt mit.

– Nem csak cigihez kell öngyújtó – szólt közbe Császár. – Attól még elhagyhattad te is.

– Még egyszer mondom, hogy nem az enyém – ejtette nyomatékkal a szavakat Erdős. Dühösen visszadobta az öngyújtót az asztalra.

– Jól van, jól van – nyugtatta Hevesi. – Véletlenül is elhagyhatta bármelyikünk. Az a lényeg, hogy ügyeljünk rá, hogy ne hagyjunk el ilyeneket.

– Én eddig is ügyeltem rá – felelte Erdős önérzetesen.

Hevesi úgy döntött, nem nyit újabb vitát.

– Na, gyertek – állt fel az asztal mellől –, inkább járjunk egyet. Megmutatjuk a történészünknek a legjobb ivókat, mit szólsz, Endre?

A történészre kacsintott. Szalay visszamosolygott.

[...]

14.

Tizenegy óra elmúlt már, mire úgy gondolták, ideje hazatérniük. A lakomázás és a lovagterem melegének bágyasztó hatása után a kinti hűvös levegő frissítően csípett az arcukba. Ráérősen ballagtak szállásuk felé.

– Várjatok... – lassított le Hevesi. – Pisálnom kell. Vagy tudjátok mit, menjetek, majd utolérlek.

Azzal elindult, hogy keressen magának egy sötét sarkot, ahol sürgős dolgát elvégezheti. A másik három tovább sétált.

A környék ezen a késői órán néptelen volt; néhány sietve igyekvő alakon kívül csupán a piactéren átvágva láttak két férfit, akik egy elbarnult faoszlop körül ácsorogtak, és valamit elmélyülten vizsgáltak. Amikor meglátták a három közeledőt, zavartan otthagyták az oszlopot, és elsiettek az ellenkező irányba.

– Ezek meg mit néztek? – tünődött hangosan a történész, és oda sétált az oszlophoz. A többiek követték.

Odaérve Szalay csodálkozva látta, hogy a vaskos faoszlopról, szöggel és vékony fémlánccal odaerősítve, zömök, tenyérnyi, fekete doboz lóg. Kíváncsian vette kézbe a dobozt.

Nyugtalanság vett erőt rajta, amikor felfedezte, hogy a tárgy kemény, fekete műanyagból készült.

– Hát ez meg mi...? – A katonákra nézett, majd vissza a dobozra.

Zavartan forgatta kezei közt a dobozt, ám azon nem volt semmi, ami arra utalt volna, hogy kinyitható lenne. Császár odalépett, és átvette tőle a tárgyat. Ő is körbeforgatta, és tüzetes vizsgálat után úgy találta, hogy a doboz egyik oldala nincs egybeöntve a szomszédos oldallal. Hüvelykujja körmét a vékony részbe tolta, és feszíteni kezdte a doboz fedélnek tetsző oldalát.

A feszítéstől a fedél halk kattanással felpattant. Császár maga is meglepődött. Mindhárman óvatosan néztek bele a rejtélyes dobozba.

A belsejében rejlő, szögletes tárgy tompán csillant a gyenge fényben. Császár belenyúlt, és kivette.

Kezében egy kis, lapos, digitális fényképezőgépet tartott. Mindhármuk szemöldöke a homlokukra szaladt.

– Hát ez meg mi a...? Egy fényképező...?

Erdős kikapta a gépet társa kezéből. Gyorsan körbeforgatta, és amikor megtalálta rajta a bekapcsológombot, megnyomta. A gép apró képernyője kivilágosodott.

– Na jó, melyikünk hagyta ezt már megint szanaszéjjel? – kérdezte rosszallóan az őrnagy. – Flóri, ez a tiéd?

Erdóst elfutotta a pulykaméreg.

– Most már szállj le rólam, jó? – kiabálta Császárnak. – Miért gondoljátok folyton, hogy ha elhagyunk valamit, azt csak én hagyhattam el?

– Oké, akkor melyikünké ez a gép? – pattogott az őrnagy.

– Nem tudom, de *ez sem* az enyém! – dühöngött a főhadnagy.

– Fiúk, nyugodjatok már le! – szólt közbe erélyes hangon a történéész. – Ezzel nem jutunk...

Ekkor gyors, kemény léptek zaja ütötte meg a fülüket. Egy közeli ház takarásából két fekete ruhás férfi közeledett futólépésben, előre-szegezett pisztolyokkal.

– Állj! Senki nem mozdul!

Döbbenetükben mindhárman mozdulatlaná dermedtek.

A két férfi, továbbra is rájuk szegezett fegyverrel, megállt tőlük tízméternyire.

– Lássam a kezeket! – vakkantott egyikük.

Szalay rémült döbbenettel, Császár és Erdős a veszélyhelyzettől adrenalinnal telítve, ugrásra készen bámult a két fekete ruhásra. Erdős gyorsan végigmérte őket. Fekete bakancs, fekete katonai nadrág, vastag, sötétszürke pulóver, fekete kötött sapka. Kezükből modern, matt fekete pisztoly; de típusát a főhadnagy nem tudta megállapítani a félhomályban. A két férfi rezzenéstelen, de eltökélt arccal, szúrós tekintettel célzott a másik háromra.

– Maguk meg kicsodák? – ocsúdott az őrnagy.

– Azt mondtam, látni akarom a kezeket! – ismételte az előbbi fenyegető hangsúllyal.

Mindhárman felemelték a kezüket. A hirtelen támadástól és a döbbenettől Császár szíve hangosan kalapált.

Az egyik férfi fejével intett a másiknak. Amaz odalépett hozzájuk, és gyorsan megmotozta mindhármukat. Aztán társa felé fordult, és nemet intett a fejével.

– Nincs náluk fegyver – mormolta hangosan.

Ekkor újabb, éles hang csattant a félhomályból.

– Senki ne mozduljon! Tegyétek a fegyvert a földre!

A két fekete ruhás oldalra pördült, és fegyverükkel a hang forrása felé céloztak.

– Tegyétek a fegyvert a földre! – ismételte hangosan Hevesi, saját pisztolyát a két idegenre fogva. Egész lénye riadókészültségben dübörgött, de hangja higgadt maradt.

– Nem, te tedd le! – kiáltotta neki az egyik támadó.

Pár másodpercig csak álltak, és egymásra szegezett fegyverrel farkasszemet néztek. Végül az iménti férfi szólalt meg ismét.

– Jól van... tegyük le mind. Nem vagyunk ellenségek, és nem akarunk bántani titeket. Oké?

Hevesi pár pillanatig gondolkodott, aztán bólintott. Fogalma sem volt, kik ezek az emberek, de ruházatuk, viselkedésük azt a határozott érzést keltették benne, hogy magukfajták. Leeresztette a fegyverét.

A másik kettő ugyanígy tett.

A két idegen katona, Hevesi és három társa lassan egymás felé lépdeltek. Középen találkoztak. Szalay, Erdős és Császár a mélységes döbbenettől eltátott szájjal bámultak az arcukba.

– Ti meg kik vagytok, és honnan a fenéből kerültök ide? – kérdezte újra Császár olyan hangsúllyal, mint aki nem tud napirendre térni a történetek fölött.

Válasz helyett a két katona egyike a házak felé kiáltott.

– Minden oké! Előjöhetsz!

Hevesiék arca a házak felé fordult. Lépések koppantak, ezúttal lassabbak, finomabbak, mint korábban a katonáké. A félhomályból

egy nőalak sziluettje bontakozott ki. Mind a négyen gyanakodva figyelték a közeledő nőt, akinek minden mozdulatából határozottság áradt.

A nő melléjük érve megállt, és gyorsan végigmérte őket.

Hevesi ugyanezt tette vele. A kábé száznyolcvan magas, rövid és sötét hajú, negyvenes nő kék szeme még a félhomályban is hidegen villant rájuk. Nadrágja, kabátja egyértelműen katonai ruházat volt, de jól láthatóan nőkre szabva. A történész nem tudta eldönteni, a fegyveres katonáktól vagy a nőtől tartson-e jobban.

Mindenki arra várt, hogy a nő megszólaljon.

– Jó estét – mondta végül. – Elnézést a fegyverekért. Csak biztonsági óvintézkedés volt. Végre megvannak.

– Mármost hogy mi megvagyunk? – Császár saját mellkasára bökött mutatóujjával. – Minket kerestek, vagy mi?

– Igen – felelte a nő. – De mivel semmit nem tudtunk magukról, csak azt, hogy honnan jöttek, a fényképezőgépes trükk kézenfekvőnek tűnt. Aki be tudja kapcsolni, azt keressük.

A történész hitetlenkedve felnevetett. Erdős csak most kapcsolt.

– Basszus, az öngyújtó...! Nem is mi hagytuk el az öngyújtót! – Vádlón nézett Császár őrnagyra. – Látod, Géza?

– Megtaláltátok az öngyújtómat? – kérdezte most a másik fekete ruhás meglepetten. – Mit összekerestem...

Hevesi megelégtelt a dolgot. A nő elé lépett.

– Na jó. Elárulná végre, hogy ki a fenék maguk?

A nő nem vette zokon a hangnemet. Teljesen megértette Hevesi zaklatottságát.

– Ugyanonnan és ugyanúgy jöttünk, mint maguk – felelte Hevesi szemébe nézve. – És most jöjjenek velünk. Minden kérdésre választ kapnak, és nekünk is van jó pár kérdésünk.

Szótlanul ballagtak a nő nyomában, mögöttük a két fekete ruhással. A Vár egy szemlátomást elhagyatottabb területe felé tartottak.

A történezsben izgatottan, vadul kavarogtak a gondolatok. Szíve szerint ezer kérdést szegezett volna nekik egyszerre. Ők is időutazók? Ugyanonnan jöttek? Mármint ugyanabból a korból? Ezek szerint az időgép az alternatív jövőben is megépült? Ez a gondolat örömmel töltötte el. Miért jöttek ide? A csatát megnyerték. Akkor mit akarnak itt? Mégsem sült el olyan jól a történelem, ahogy tervezték, és megint változtatni kell? A két férfi nyilván katona, de akkor ki ez a nő? És egyáltalán, honnan tudnak róluk, hiszen az új történelemben ők négyen nem is léteznek!

Nyugalmat erőltetett magára, és úgy döntött, kérdéseivel megvárja, amíg eléri úti céljukat.

A három katona hasonlóképp felvillanyozva, kérdésekkel telve ballagott a sötét úton, az idegenek apró zseblámpáinak fényében. Hevesi időnként bizalmatlanul pillantott hátra; nem akart teljes bizalmat szavazni nekik, amíg meg nem tudja, kik ezek, és mit akarnak. Császár és Erdős csak néha váltottak egy-egy rövid megjegyzést, de hangjukból így is kicsendült az izgatottság.

Öt perc gyaloglás után üresen álló, elhagyatott házhoz érkeztek. Mielőtt beléptek volna, a két fekete ruhás előresietett, hogy ellenőrizze az épületet. Fél perc múlva vissza is tértek.

– Tiszta – szólta oda egyikük kurtán a nőnek. Mindannyian beléptek a házba.

A sötét, dohos belső tér hátsó részéből újabb, kisebb helyiség nyílt, melynek ajtaja félig leszakadva lógott az ajtókereten. A kisebb szoba padlóján fából ácsolt csapóajtó feküdt. Az egyik fekete ruhás odalépett és felnyitotta. Lépcső vezetett a föld alá. Mindannyian elindultak lefelé – elől az egyik ismeretlen fegyveres, mögötte a nő, őt követték Hevesiék. A sort a másik fekete ruhás zárta.

Az eleinte még szabályosnak mondható lépcső lefelé haladva egyre girbegurbább és szabálytalanabb lett; egy idő után már csak kövek kisebb-nagyobb kiszögellései jelentették a fokokat. A lejárát néhol kitágult: ott faládák és zsákok előregeedett maradványait fedezhették fel a falak mentén, a lámpák fényében. Aztán a járat megint összébb szűkült, és ismét lefelé vezetett az útjuk.

Ahogy haladtak egyre lejjebb, úgy nőtt a hőmérséklet és a páratartalom. Szalay borzongva ismerte fel, hogy a Várhegy gyomrában húzódó barlangrendszerben járnak. A barlangok víz vájta, természetes képződmények voltak, és a Vár lakói régóta használták ezeket – legalábbis a lakóházak alatt húzódó üregeket – pince gyanánt, lefalazva maguknak egy-egy darabot, hogy az ott felhalmozott javaikhoz illetéktelenek ne férjenek hozzá. Voltak azonban olyan, mélyebben fekvő vagy túl nedves barlangjáratok, melyek hétköznapi használatra nem voltak alkalmasak. A történész gyanúja szerint épp egy ilyen helyre igyekeztek.

A barlangjárát jobbra fordult és szűkült; néhány méter hosszan oldalazva haladtak a keskeny járatban. Aztán a tér ismét kitágult, és szobányi méretű, szabálytalan alakú üregben találták magukat, melynek padlója csak azért volt többé-kevésbé vízszintes, mert a padló kiszögelléseit valakik vésővel és kalapáccsal úgy-ahogy elegyengették. A barlang berendezését néhány láda, pár palack víz, egy kis, összecsukható szék és két, fából összetákolts rövid pad alkotta. Az üreg egyik falán víz csordogált lassan, a fal tövében összegyűlve továbbfolyt, majd eltűnt a barlang végében tovább, lefelé vezető vékony járatban. Nehéz, párás volt a levegő, de a kinti hőmérséklethez képest viszonylag meleg uralkodott.

Az egyik fekete ruhás vaskos faggyúgyertyát vett elő, meggyújtotta, és a terem közepén a padlóra állította. A gyertya magas, erős lángja bevilágította a helyiséget, így a lámpákra már nem volt szükség. A barlangon időnként átáramló hűvös fuvallat meg-megbillentette a gyertya lángját.

Hevesi és társai csodálkozva néztek szét.

– Itt van az egyik búvóhelyünk – jelentette be a nő. – Van egy főhadiszállásunk a Váron kívül, ahol a felszerelés nagyját tartjuk, de mivel napnyugta után a Várból se ki, se be, oda most nem mehetünk. Üljenek le, ahova tudnak – intett körbe.

Császár körülnézett; az összecsukható széken és a két hevenyészett padon kívül más ülőalkalmatosságot nem látott. Erdőssel egyetemben az egyik padot foglalták el. Szalay a másik padra ült, Hevesi pedig egy, a falból combmagasságban kiálló kőre telepedett, félig ülve, félig állva, hátát a falnak vetve. A két fekete ruhás katona egy-egy-ládát húzott maga alá, a nő az összecsukható széket nyitotta ki, és vendégeikkel szemben leült rá.

Mind várakozóan néztek egymásra. Hevesi azon morfondírozott, ki kezdje a mesét.

– Jól van – szólalt meg végül a nő. – Kérem, mondják el, kik maguk, és pontosan miért vannak itt.

– Nem – mondta Hevesi. – Előbb maguk. Úgy tűnik, maguk tudnak rólunk legalább valamit, nekünk viszont a leghalványabb fogalmunk sincs, hogy maguk kicsodák.

A nő gondolkodott.

– Rendben van – adta be a derekát. – Az én nevem Vadas Krisztina. Történészként a Magyar Honvédségnél teljesítek szolgálatot, hadnagyi rendfokozatban.

– Magyar Honvédség? – kapta fel a fejét Erdős.

„Történész?“, gondolta Szalay. „Mi a csudát csinál egy történész a Honvédségnél...?“

– Ők ketten – mutatott a nő a két fekete ruhásra – a Honvédség elit-alakulatának katonái. Kékes Emil őrmester és Alagi István őrmester.

A katonák biccentettek a többiek felé.

Hevesi feltűnés nélkül végigmérte őket. Kékes őrmester vékony, szinte beesett arcú, szikár, de kisportolt férfi benyomását keltette; rövid, fekete haja kócosan állt a fején, miután sapkáját lehúzta róla.

Pisztolyával az ölében rezzenéstelenül figyelte vendégeiket. Másikuk, Alagi őrmester alig fél fejjel alacsonyabb, kerek arcú; kopaszra borotvált fejével, keménykötésű testével le sem tagadhatta volna, hogy vérbeli katona. Hevesi úgy becsülte, mindketten húszas éveik végén, de maximum harmincas éveik elején járnak.

Szalay úgy érezte, most rajtuk a sor.

– Az én nevem Szalay Endre – vette át a szót. – Magam is történelmszakként vettem részt a küldetésünkben. A másik három úr szintén a Magyar Honvédség katonái: Hevesi Zsolt törzsőrmester, Császár Géza őrnagy és Erdős Flórián főhadnagy – mutatott a fiúk felé. Most azok biccentettek a többieknek. – Ők ketten helikopterpilóták – tette még hozzá, az utóbbi kettőre mutatva.

A nő érdeklődve vont fel a szemöldökét. Szemében felismerés csillant. Bólintott.

– És mi volt a küldetésük? – kérdezte a nő.

Szalay a társaira nézett, majd vissza a nőre.

– Hogy változtassunk a mohácsi csata kimenetelén.

Most a nő nézett össze két társával.

– Ahogy sejtettük – jegyezte meg halkan.

– Köszönöm – mondta Szalaynak. – Jól van. Tudni akarták, kik vagyunk, és miért jöttünk. Legyen. 2020-ból érkeztünk ide, egy akkor már működő időgép segítségével. Úgy gondoljuk, maguk is nagyjából ebből az idősávból kerültek ide.

Hevesiék bólintottak.

– Mintegy öt évvel azelőtt, hogy útnak indultunk a múltba – folytatta a nő –, egy Mohács határában végzett ásatás során különös lelet került napvilágra. Egy doboz, benne különféle tárgyakkal, ami ellentmondott mindennek, amit a régészet tudománya és a józan ész diktált. A doboz, bár több száz évesnek tűnt, műanyagból volt; a benne lévő tárgyak némelyike, például egy török gyűrű, egyértelműen 16. századi volt, ám a többi zavart keltően nem illeszkedett ebbe a

történelmi korba. A leletet természetesen titokban tartották, és régészek válogatott csoportja állt neki, hogy megfejtsék a titkát.

– Az időkapszulám! – kiáltott fel Hevesi őszinte örömmel.

A nő végigmérte.

– Szóval maga ásta el. Legalább már ezt is tudjuk. – Jelentőség-teljes pillantást vetett két kollégájára. – A dobozban a különféle tárgyakon kívül találtak egy köteg papírt, ami azonban a nejlonsomagolás ellenére annyira előregedett, hogy több lap darabjaira tört már akkor, amikor a dobozból kiemelték. Ezeket fáradtságos munkával illesztgették össze, majd lemásolták őket, hogy tanulmányozhatóak legyenek. Ekkor derült ki, hogy egy időgép tervrajzait rejtik. És hogy honnan tudták, hogy időgép? Nos, amikor az időkapszulát megtalálták, egy fizikaprofesszor már évek óta dolgozott a szerkezet kifejlesztésén, egészen addig sikertelenül. Amint azonban a kezébe kerültek a tervrajzok, már csak idő kérdése volt, hogy a működőképes szerkezet összeálljon.

– Fizikaprofesszor? – kérdezte izgatottan Erdős, és előrehajolt a székén. – Hogy hívják?

– Nem is tudom – felelte a nő –, valami Varsányi professzor.

– Nem Monostory Ádám? – A főhadnagy hangjából csalódottság csendült. A nő nemet intett a fejével. Erdős visszaült a székére.

– Voltak azonban más rejtélyek is a dobozban – folytatta a történész. – Elsősorban a tábla. A doboz magában foglalt egy olyan, farigcsált szélű műanyag lapot is, amelybe feliratot karcoltak. Az is maga volt? – pillantott Hevesire.

A törzsőrmester bólintott.

– Szóval maga üzent a táblával – mondta a nő. – Hát jó kis kavarodást okozott vele. A táblába karcolt szöveg valami olyasmi volt, hogy 1526. augusztus 29-én egy csapat magyar katona megfordította a történelem menetét Mohácsnál. Javítson ki, ha rosszul mondom.

– Ez volt a lényeg – bólintott Hevesi.

– És aztán egy megjegyzés, miszerint minden azért történt, hogy Trianon soha ne történjen meg.

A szóra mind a négyen felkapták a fejüket. Mind úgy érezték, most fog kiderülni, volt-e értelme mindannak, amin küldetésük kezdete óta keresztülmentek.

– Az üzenet első fele, ha furcsa volt is, de nem volt érthetetlen – folytatta a nő. – Egyértelműen utalt a mohácsi csatára, amely az egyik legnagyobb győzelem volt a magyar történelemben. A másik fele viszont mindenkit zavarba ejtett, senki nem tudja ugyanis, mire utal ez az ismeretlen szó: Trianon. Annyit könnyű volt kideríteni, hogy van egy ilyen nevű hely Franciaországban, de hogy ez hogyan kapcsolódik a magyar történelemhez, a mohácsi csatához, arról csupán elméletek és találgatások születtek. Remélem, maguk segítenek megfejteni.

Szalay az utolsó egy-két mondatot már alig hallotta. Érezte, hogy forróság kúszik végig a testén, lassan előnti a mellkasát, az arcát, a feje tetejét. Felemelte a kezét, hogy megállítsa a nőt.

– Szóval azt mondja... – kezdte nehezen, és érezte, hogy gombóc szorítja a torkát –, azt mondja, nem tudják, mit jelent az, hogy Trianon?

A nő széttárta a karját, és nemet intett a fejével.

A történész úgy érezte, menten elbőgi magát. Társaira nézett: Hevesi csillogó arccal, Császár emelkedett tekintettel, Erdős könnybe lábadt szemmel nézett vissza rá. Mindannyian érezték, mekkora pillanat ez négyőjüknek: a bizonyosság pillanata, amelyről azt hitték, számukra már sosem jön el. A pillanat, amiért mind úgy érezték, három bajtársuk élete sem hiába veszett oda a csatában. És bár soha nem tettek még ilyet, mégis magától jött a gesztus: mind a négyen felálltak, egymáshoz léptek, és összeölelkeztek. A nő és két társa gyanakodva figyelték az érzelmösködő katonákat. Őket azonban ez cseppet sem érdekelte.

Kisvártatva aztán visszaültek a helyükre, és kitörölték a nedvességet a szemük sarkából.

– Esetleg beavatnának? – érdeklődött a nő. – Mi ez a Trianon?

– Mindent el fogok mondani, megígérem – biztosította a történész. – De előbb fejezze be a maguk sztoriját, kérem.

– Rendben van – bólintott a történész. – Most már tényleg kíváncsi leszek.

Elfordult, a fal mellett álló egyik ládához lépett, felnyitotta, és kotorászni kezdett benne. Császár, aki a legközelebb ült hozzá, kíváncsian lesegetett a fekete műanyag láda belsejébe. Úgy tűnt, a hadnagy néhány személyes tárgyán kívül a láda kisebb-nagyobb papírkötegeket tartalmazott, műanyagba csomagolva, hogy a nedveségtől védjék őket. A nő előhúzott belőle egy néhány lapos anyagot. A történész valamilyen tanulmánynak vélte.

– Na szóval – tért vissza a nő a mondandójához. – A tábla felirata az érthetlensége ellenére is fontos magyarázattal szolgált valamire. Az 1526-os mohácsi csatáról fennmaradtak ugyan korabeli beszámolók, ám egyik sem pontos annyira, hogy érthetővé tegyen valamit, ami ugyanakkor szinte minden beszámolóban felbukkant. Akár a magyar, akár a török oldalon készült leírásokat vizsgáljuk, mindegyikük utalásokat tartalmaz valamire, ami a jelek szerint a csatában nagy riadalmat keltett, és ami, úgy tűnik, el is döntötte a csata kimenetelét.

Erdős szóra nyitotta a száját, de aztán meggondolta magát, és inkább szélesen elvigyorodott.

A nő fellapozta a kezében tartott tanulmányt.

– Ilyeneket jegyeztek fel: „*Urunk Istenünk könyörtelen angyalai csaptak volt reá az törökre, nagy égi zajjal érkezvén vala, s szörnyű tűzvel pusztítván az Szulimán sereginek sokaságát az magas levegő égből.*” Vagy: „*Az Hatalmasságos Allah elpártola Szulimántúl ama véres napon, midőn rettenetes nagy madarak érkeztek volt az Mohács puszta mezejire, s gyilkos tüzet köptek vala minden irányba, nagy buzgalommal s hatékonysággal pusztítván az szegín sereginket.*” Ilyenek. Olyan megjegyzések, utalások, leírások, amik évszázadok óta zavarba ejtették a történészeket. A józanabbak valamilyen

metaforára gyanakodtak, de hogy a pusztító madarakat minek a leírására használták metaforaként, arról nem volt egységes álláspont. Az ezotériára hajló történészek pedig néhol egészen vad természetfeletti magyarázatokkal hozakodtak elő, az ufóktól kezdve Árpád vezér szelleméig, és terjesztették őket B-kategóriás történelmi honlapokon és hasonló fórumokon.

– Mindez egy csapásra megoldódni látszott, amikor az időkapszula előkerült. Az időgép-tervrajzokból hamar nyilvánvaló lett ugyanis, hogy a gép egyszer már megépült, és valaki belepiszkált a történelembe. A kérdés csak az volt, milyen céllal, és pontosan hogyan. Egy darabig úgy tűnt, további adatokhoz juthatunk arról a digitális adathordozó kártyáról, amely szintén belekerült az időkapszulába. Ez azonban, bár eredetileg jól be volt csomagolva, sajnos nem bírta ki majdnem ötszáz évet a föld alatt. Évekig próbálkoztak vele a legjobb informatikusok, de nem lehetett belőle adatokat kinyerni.

Hevesi csalódott képet vágott.

– A fenébe...

– Amúgy mi volt rajta? – kérdezett közbe most Kékes őrmester, aki eddig csendben figyelte a beszélgetést.

– Filmfelvételek a csatáról – felelte Hevesi. – Most is ott van, ahová elástam. Ha kiszednénk, most még olvasható lenne a tartalma.

– Maradjon csak ott, ahol van – vélte az őrmester.

– Egyetlen megoldás maradt – folytatta a nő. – Ide kellett jönnünk, hogy megnézzük, mi történt. A közben elkészült, működőképes időgéppel ez már nem jelentett problémát. Arra kellett csak ügyelnünk, hogy semmiképp ne bolygassuk meg az ismert történelmet, különben előfordulhat, hogy nem oda megyünk vissza, ahonnan eljöttünk.

– Ne bolygassuk meg az ismert történelmet... – mondta Szalay maga elé, és ironikusan felkuncogott.

– A küldetést hosszas előkészületek előzték meg, és mi hárman alapos válogatás után maradtunk fenn a rostán. A kiképzésünk is

alapos és körültekintő volt. Hát, így kerültünk mi ide. A feladatunk, hogy óvatosan, beavatkozás nélkül kiderítsük, mi is történt a mohácsi csatában – fejezte be mondandóját a nő.

– És mikor érkeztek ide? – kérdezte Hevesi.

– 1526. augusztus 29-én, kora hajnalban.

– Micsoda? – A törzsőrmester kis híján felugrott ültéből. – Maguk itt voltak már a csata idejében is?

– Itt bizony – erősítette meg a nő. – Biztos rejtekhelyről néztük végig a csatát, és készítettünk róla felvételeket. Láttuk a helikoptereket. Most már semmi kérdés nem maradt azzal kapcsolatban, hogy mi is történt a mohácsi csatában.

– Megáll az eszem...! – nevetett hitetlenkedve a történész. – Maguk végig itt voltak...!

– Akkor viszont – szólt közbe most Erdős – az a kérdés, hogy ha mindent megtudtak a csatáról, amit akartak, miért vannak még mindig itt?

– Jogos kérdés – mosolyodott el a nő. – Utasítást kaptunk arra is, hogy ha kiderül, valaki tényleg beavatkozott a történelembe, lehetőség szerint találjuk meg, vagy tudjuk meg, ki volt az, és miért tette. De a csata után nyomuk veszett, a táboruk helyét meg nem ismertük. Csak gyanítottuk, hogy a király seregével feljöttek Budára, így mi is feljöttünk. Azóta kutattunk maguk után. Egy darabig figyeltünk, látunk-e olyan embereket, akiknek a ruházata nem illik ebbe a korba, de ezzel nem jártunk sikerrel. Most végre megvannak.

A történész lassan bólogatva emésztette mindazt, amit a nőtől hallott. Egy rövid időre csend telepedett a barlangra.

– Most viszont már maguk jönnek – szólalt meg aztán a nő. – Mielőtt belekezdenek, hadd javasoljam, hogy mostantól tegeződjünk. Engem szólítsatok Krisznek. Mindenki így hív.

Miután ebben mind egyetértettek, Szalay vette magához a szót. Úgy érezte, ez az ő feladata lesz. Belekezdett.

Szerezze be a teljes könyvet itt:

<https://jpdrummer.hu/a-trianon-dilemma/>